

правило, тим, чий внесок у загальну справу є нижчим за середній (діти, інваліди, безробітні тощо).

Другий підхід до співвідношення правової і соціальної держави, навпаки, свідчить, що правова держава може бути тільки соціальною, а соціальна держава не може не бути правовою. Видатний російський юрист П. І. Новгородцев обґрунтовано розглядав формування соціальної держави як «нову стадію розвитку правової держави». В наші дні і демократичні держави прагнуть знайти оптимальну міру поєднання правового та соціального принципів.

Призначення правової держави полягає в упорядкуванні суспільних відносин на засадах верховенства права, непорушності основних прав і свобод людини, поділу влади, незалежності суду тощо, то соціальна держава прагне досягти аналогічної мети шляхом узгодження інтересів різномірного за складом суспільства шляхом проведення соціальної політики, досягнення соціального миру і злагоди. Саме у спільній меті цих конституційних принципів і використанні виключно правових засобів її досягнення криється підґрунтя їх єдності.

Діяльність соціальної держави нерозривно пов'язана із соціальним правом, на основі якого вона функціонує і ефективність якої безпосередньо залежить від ступеня його розвинутої та досконалості. Таке бачення її сутності впливає насамперед з принципу соціальної справедливості, який становить основу розуміння права. Відтак узгодження і взаємодія соціальної та правової держави, соціальної держави і ринкової економіки завжди відбувається за допомогою права, що цілком відповідає вимогам правової державності.

Одержано 28.10.2016

УДК 351:349.6

Ірина Дмитрівна КАЗАНЧУК,

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ З ПИТАНЬ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ СТАНУ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНИ

В країнах Європейського Союзу право на сприятливе навколишнє середовище є ключовим елементом у правовому забезпеченні права людини у суспільстві. В Україні орієнтація на людину, пріоритет її прав, свобод і законних інтересів визначені головним імперативом

діяльності органів влади. До основних пріоритетів політики міжнародного співробітництва України і Європейського Союзу в природоохоронній сфері віднесені: визначення програми дій щодо раціонального використання (відновлення) природного потенціалу держав; збереження сприятливого середовища життєдіяльності суспільства; вирішення проблем, які виникають в результаті транскордонного забруднення довкілля. У зв'язку з цим, головним завданням нашої держави є удосконалення механізму державного управління в природоохоронній галузі на принципах захисту екологічних прав громадян та поінформованості громадськості з природоохоронних питань. Забезпечення вказаних принципів здійснюється за кількома актуальними для України та Євросоюзу напрямками: 1) надання фінансової, правової та інформаційної допомоги у вирішенні екологічних проблем в Україні, забезпечуючи екологічні права людини та створюючи умови для існування безпечного довкілля; 2) розвиток вільного обміну інформацією щодо навколишнього середовища та розповсюдження такої інформації між усіма зацікавленими сторонами; 3) сприяння участі громадськості в процесі прийняття рішень щодо захисту навколишнього природного середовища і, відповідно, розвиток громадянського суспільства в Україні та інших країнах.

Проте в процесі проведення реформ існують певні проблеми щодо механізму реалізації права громадян на доступ до екологічної інформації: не тільки законодавство України у природоохоронній сфері, але й діяльність відповідних державних органів не відповідають європейським вимогам.

В умовах розвитку процесу реалізації плану дій «Україна – Європейський Союз», реалізації адміністративної реформи велике значення надається формуванню ефективної системи громадського контролю за сферою природокористування і охорони навколишнього природного середовища. У Стратегії інтеграції України до членства у Євросоюзі говориться про те, що «визначення процедур щодо доступу до інформації про навколишнє середовище, участь громадськості, включаючи імплементацію Оргуської Конвенції, зокрема, шляхом визначення структур і процедур для забезпечення прийняттого рівня обслуговування бажаючих мати доступ до інформації» забезпечить розвиток громадської активності, повної участі громадськості України в євроінтеграційних процесах, що сприятиме поступовому зростанню добробуту громадян, приведенню його до рівня, який склався у державах-членах Європейського Союзу. Задля реалізації цієї програми дій Україна у 1999 році ратифікувала Оргуську Конвенцію «Про доступ до інформації, участь громадськості в прийнятті рішень і доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього

середовища», чим визнала пріоритетність забезпечення права кожної людини на доступ до екологічної інформації, право своєчасно і ефективно інформувати зацікавлену громадськість на ранніх стадіях прийняття рішень та забезпечити, щоб у відповідному рішенні належним чином були відображені результати такої участі. В разі порушення цих прав будь-яка особа може оскаржити прийняте рішення включно і Європейському суді з захисту прав людини або іншому неупередженому органі.

Незважаючи на те, що в Україні достатньо розвинуте законодавство в природоохоронній сфері, але в частині надання інформації природоохоронного характеру воно лише частково відповідає вимогам Директиви 2003/4/ЄС від 28 січня 2003 року. Загалом, недосконалість нормативно-правового забезпечення доступу громадськості до екологічної інформації знайшло свій прояв у неузгодженості діючих нормативно-правових актів, відсутності механізмів належного інформування громадськості про стан довкілля, участі громадськості у прийнятті рішень, що стосуються довкілля. Для повної гармонізації з європейським законодавством необхідно внести ряд змін та доповнень до адміністративного законодавства України, зокрема, до законів України «Про охорону навколишнього природного середовища» (1991 р.) та «Про інформацію» (1992 р.) з питань, що стосуються визначення терміну «екологічна інформація», окреслення системи та об'єму повноважень суб'єктів надання такої інформації, відповідальності за відмову у відповіді на запит, що стосується інформації про викиди у довкілля, врегулювання порядку розповсюдження (оприлюднення) екологічної інформації.

Висновок. Удосконалення правового механізму забезпечення права доступу громадян до екологічної інформації, а також участі громадськості в прийнятті рішень, що стосуються природоохоронних заходів передбачає ряд важливих напрямків.

По-перше, внесення змін і доповнень до законів України «Про інформацію», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про доступ до публічної інформації», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», Кодексу України про адміністративні правопорушення, приведення їх положень у відповідність з європейськими нормами та вимогами Організації Конвенції.

По-друге, модернізація органів державного управління в сфері охорони навколишнього природного середовища та природокористування, визначення критеріїв оцінки їх діяльності та персональної відповідальності посадових осіб щодо забезпечення реалізації екологічних прав громадян.

По-третє, здійснення заходів щодо удосконалення форм громадського контролю за природоохоронною діяльністю державних органів і прийняття ними управлінських рішень.

По-четверте, оптимізація державної системи моніторингу щодо стану навколишнього природного середовища в регіонах і країні загалом, а також впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в діяльність природоохоронних органів задля покращення процесу оприлюднення екологічної інформації в суспільстві.

По-п'яте, розвиток системи безоплатної допомоги, зміцнення незалежності судів як базових умов реалізації права на доступ до правосуддя.

Одержано 20.10.2016

УДК 339.92(075.8)

Зоя Дмитрівна КАЛІНІЧЕНКО,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

КАДРОВЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В умовах розвитку набуває значення забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами. Кадрове планування стає найважливішим елементом кадрової політики підприємства, допомагає при визначенні її задач, стратегії і цілей, сприяє їх виконанню через відповідні заходи.

Кадрове планування складова частина правового регулювання на підприємстві. Якщо розглядати кадрове планування ізольовано, то воно буде малоефективним, оскільки на рішення з кадрових питань впливають істотний чином інші плани підприємства: виробничий, план науково-дослідних робіт, план обороту, фінансовий план. Але й інші плани підприємства, якщо вони не враховують кадрові рішення, ведуть до небажаних наслідків. Тому кадрове планування має враховуватися в діяльності підприємства.

На першому етапі встановлюються головні задачі виходячи з цілей підприємства. Вони полягають в тому, щоб забезпечити необхідну кількісну і якісну трудову ефективність на кожному робочому місці і в потрібний час. Зрозуміло, кадрове планування включає й інші задачі. До їх числа належить стимулювання ефективності праці персоналу.

На другому етапі планування розроблюється кадрова стратегія підприємства у зв'язку із загальними умовами його розвитку і оновлення, щоб створювати передумови посадового і професійного просування